

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vanitas vanitatum et omnia vanitas. dicit Ecc[lesiast]es

...

Jacobus <de Gruytrode>

[Speyer], 1490

De contemptu et odio mundi. Quartu[m] capitulum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30773

charissime ne tardaueris: vt non cum fatuis virginibus finaliter excludaris.

De contemptu et odio mundi. Quartū capitulum.

Nolite diligere mundum: neque ea que in mundo sunt. Si quis dilexerit mundū non est charitas patris in illo. Et mundus transit et concupiscentia eius. scribitur in prima Canonica. Iohannis apli. ij. c. Hec verba pertractans beatus Aug⁹. sic dicit: Quid vis: vtrum amare temporalia et transire cum tempore: an mundū non amare et in eternum viuere cum deo? Amas seculū: absorbebit te. Amatores suos vorare nouit: nō portare. **N**ota q̄ mundus est excommunicatus: quia sicut pro excommunicato in ecclesia nō oratur: sic nec christus orauit p̄ mundo: qui tamē p̄ suis crucifixoribus orauit. Unde dixit in vltimo sermone. Pro ip̄is scilicet discipulis: nō p̄ mundo rogo. Stultum est tali domino seruire: qui in fine seruū nudum et sine mercede eijcere cōsuevit. Sic facit mundus. Unde legitur. q̄ Soldanus rex Babylonie: cum apud damascū infirmaretur: vsq; ad mortem et sciret sibi mortē imminere: signiferum suū vocauit. dicens ei. Tu qui soles ferre vexilla mea ad bella: fer nunc mortis mee vexillum: scilicet: vile hoc panniculū p̄ totam damascum. dicens. Ecce rex orientis non fert secum nisi hoc vile panniculum. Simile fere legitur q̄ quidā rex Lothuringie inuenis cū esset in extremis: respiciens sua palacia et domos suas multas dixit pluribus audientib; . O dñe Jesu quantū cōtemnendus est mundus iste. Ecce ego qui tot habui palacia et hospicia: nescio quo debeam hac nocte ire: vel quis me debeat hospicio recipere. Relinque ergo o peccator dominū tuum scilicet hunc mundū: anteq; in tanta paupertate relinqueris ab eo. sciens qm̄ vt dicitur Jacobi. i. Qui amicus est mundi huius: inimicus dei constituitur. Gregorius. Tanto quis deo est proximus: quāto ab amore mundi est alienus. Ad hoc ostendendū: Christus nudus extra ciuitatē pati voluit et crucifigi: vt ostenderet nihil sibi esse cōmune cum mundo. et q̄ quicumq; volunt cōsequi passionis sue fructū: debent exire mundū: saltem p̄ affectum et mundanā conuersationem.

Unde dicit dominus **Hieremie. li. Fugite de Babylone: et**
saluet vnusquisq; animam suam. **Babylon** scđm **Hierony-**
mum interpretatur domus cōfusions. **Et** directe signat hūc
mundum: in quo iam vbiq; confusio regnat tam in clero q̄
in populo. tam in religiosīs q̄ in secularibus. tam in senibz
q̄ in iuuenibus. tam in viris quam in mulieribus. ita vt me
rito beatus **Iohannes** dicat in **Canonica** sua. **Totus mun-**
dus in maligno positus est. **Et** idcirco consulit fugiendum
esse ad vitam religiosam beatus **Bernhardus** dicens. **Fugi**
te de medio **Babylonis**. id est. de seculo: et saluate animas ve
stras. **Conuolate** ad vrbes refugij. id est. ad vitam religiosaz
vbi possitis de preteritis agere penitentiam: et futuram glo
riam fiducialiter postulare. **Non** vos penitentie austeritas
deterreat: quia non sunt condigne passionēs huius tempo
ris ad preteritam culpam que remittitur ad presentis conso
lationis gratiam que innititur: et ad futurā gloriam que pro
mittitur. **S**ciendum autem q̄ mundum debemus fuge
re propter quatuor. **P**rimo enim solent sapientes recedere
a loco infecto pestilentia: vel fetore: maxime quādo vel egros
se sentiunt: vel egrotaturos se agnoscant. **Talis** est mundus
quia tot mala peccantium in eo videmus: tot fetores inficien
tes animam nostram recipimus. **Idcirco** quia cum peccatū
sit morbus contagiosus: fugienda est societas malozū. **Non**
est tutum sanis cum leprosis habitare. **Ecclesiastici. xiiij. Qui**
tetigerit picem inquinabitur ab ea. et qui cōmunicauerit su
perbo: induet superbiam. **Voluit** **Jacob** habere **Esau** soci
um itineris sui. **Hieronymus. Certe** nil tam nocet homini
q̄ mala societas. **Talis** enim efficitur homo: qualium socie
tate perfruitur. **Nunquid** cum agno lupus habitat? **Vir** ca
slus certe luxuriosi societatem aufugit. **Plus** q̄ impossibile
puto virum diutius in bonis permanere operibus: qui ma
lozū assidua conuersatōne vititur. **Cum** sancto. **Psalmista**
vociferat: sanctus eris: et cum peruerso puerteris. **Sicut** enī
mala nocet cōuersatio: ita bona prodest. **Nullus** potest huic
comparari thesauro. **Qui** inuenit bonam societatem: vitam
inuenit: delitijs affluit. **Certe** vera dicā. **Per** raro hō bonus

B ū

vel malus efficitur: nisi ob societatis causam. **P**ueri cor tan-
q̄ tabula rasa in qua nihil depictum est fore dicitur. **M**ud er-
go quod a societate recipit vsq̄ ad senectutem retinet: siue bo-
num siue malum sit. hec **H**ieronimus. **D**ebemus ergo nos
elongare a mundo ppter mali vicini molestiam. **N**ullus autē
vicinus ita potest nocere sicut vicinitas peccatorū: quorum
mundus plenus est. vt patet ex iam dictis. **S**ecundo solent sa-
pientes recedere a loco in quo timent se tradi in manus inimi-
corum suorum. **S**icut facit mundus. **U**nde ei congruit illud
verbum **I**ude traditoris. **Q**uēcunq̄ osculatus fuero: ipse est
tene eum. **H**ec verba dicit mūdus demonibz. **N**am quos
mundus in p̄nti osculatur. id est. exaltat honoribz: hostibus
suis scz demonibz tradit. **U**n̄ **H**ieronim⁹. **S**ignum mani-
feste damnationis est: in hoc mundo sua beneplacita assequi:
et a mundo diligi. **I**taq̄ omnino oportet nos p multas tribu-
lationes acquirere regnum dei. **E**rrauit in via: qui per diui-
tias et delicias festinat ire. hec **H**ieronim⁹. **T**ercio solent
se sapientes elongare ab aliquo loco: ppter ipsius periculum.
Mundus est locus periculosissimus: propter quod mare di-
citur. **U**nde. p̄s. **H**oc mare magnum zc. **P**ericulum huius
maris scz mundi. iuxta verbum beati **B**er̄n. **P**robat transe-
untium varietas et pereuntium multitudo. **I**n mari **B**ar-
lie de quatuor nauibus vix perit vna. **I**n mari huius mun-
di de quatuor animabus vix saluatur vna. **Q**uasi enim lo-
cus diluuij est mundus iste: vbi pauci respectu pereuntium
saluantur. **M**undus est sicut fornax **B**abylonica: igne infer-
nali succensa. **I**deo est valde timendum homini in eo: qui ad
sibulum vnius verbi accenditur igne ire: ad aspectum vnius
mulieris igne luxurie: ad aspectū vnius rei preciose igne con-
cupiscētie. **Q**uarto elongat se homo diffidatus ab aliquo:
ppter inimici capitalis timorem. **I**nimicus noster capitalis
est diabolus qui iurauit mortē nr̄am: qui est princeps mūdi.
A quo nos elongamus: dū mundū deserimus. **E**ccl̄. ix. **L**o-
ge esto ab hoīe p̄tatem habente occidendi. **H**omo iste est dia-
bolus: qz dicitur homo: ab hoīe deuicto. **M**atth. xij. **I**nimi-
cus homo hoc fecit. **P**reterea sciendū: q̄ aliter p̄fecte non p̄

vinci mundus: nisi per exitum ab eo. Unde legitur in vita spa-
trum. q̄ beatus Arsenius adhuc in palatio imperatoris exi-
stens rogauit deū dicens. Dñe obsecro dirige me ad salutem
Et vox de celo iterum dixit. Arseni: fuge hoies et saluaberis
Ipse autez statim ad monachalem vitam descendit. Iterum
orauit deum dicens. Domine dirige me ad salutem. Et vox
de celo iteruz dixit. Arseni. fuge. tace. quiesce. Hec enim sunt
radices non peccandi. Nam in fuga vincitur concupiscen-
tia carnis. taciturnitate: superbia vite. quiete desiderioꝝ aua-
ricia. Item Isidorus. ad contemptū mundi nos exhortans
sic ait. Si vis esse quietus: nihil seculi appetas. Semp requi-
em mentis habebis: si curas seculi a te pieceris. Abūce a te
quicquid bonum. p̄positum poterit impedire. Esto mortuus
mundo: et mūdus tibi. mundi gloriā tanq̄ mortuus nō aspi-
cias. Uiuens contemne: quod post mortē nō poteris habere
De vita huius mūdi dicit sic Hieronym⁹. O vita mundi
nō vita sed mors. vita fallax. vita onusta tristitijs. vita imbec-
cillis et ymbzatica. vita mendax: nūc flores: statim arefcis. vi-
ta priuans. vita cui in es. vita fragilis. vita momētanea et ca-
duca: que quanto magis crescis: tanto magis decrefcis: cum
plus p̄cedis: plus ad mortē p̄pinquas. O vita plena laqueis:
quot in mundo hoies illaqueas. quot p̄ te iam sustinent tor-
menta infernalīa? Quam bt̄is qui tuas agnoscit fallacias.
bt̄is qui de tuis nō curat vanis blanditijs. q̄ beatissimus q̄
te bñ est priuatus. Aug⁹. Fundus clamat ego deficiā. caro
clamat ego inficiā. diabolus clamat ego decipiaz. Christus
vero dicit: ego reficiam. Miser quē sequeris. O charissime si
hec q̄ iam legisti te nō moueant ad p̄temptū mūdi: et eoz que
in eo sunt: audi bt̄m Bern. de amatoribz mūdi dicentē. De il-
lis: quibz p̄paratur dolor vermiū: ardor flāmaz: sitis cōtinua
fletus et stridor dentiū. horribiles facies demonū. Ibi mors
optabitur: et nō dabit. ibi nullus ordo: sed sempiternus hor-
ror. Quis tunc putas erit meror: que tristitia: quis luctus q̄
sepabitur iniustus a consortio iustozum: et tradentur iniusti
potestati demonum: et ibunt cum eis ad eternum supplicium
gaudia paradisi nunq̄ percepturi: sed perpetuo cruciandi.

Ibi torquens nec puniens fatigabitur. Qui torquentur non morientur: et sine spe venie vivent: vt non moriantur: morientur vt non consumantur. **I**sidorus. Si haberes sapientiam Salomonis. si pulchritudinem Absolonis. si fortitudinem Sampsonis. si longitudinē vite Enoch. si Ptholomei potestatem. si diuitias Cresi: quid pdesset tibi: si tandem caro tua daretur vermibus: anima demonibus: cum diuite crucianda sine fine? **U**tem mouere debet te ad despiciendum mundum: et ea que in ipso sunt breuitas presentis vite: et incertitudo mortis. **U**nde Gregorius. Reproborum mentes idcirco multa nequiter agunt: quia se viuere hic diutius arbitrantur. Iusti vero qz vite sue breuitatē considerant: elationis et immundicie culpas declinant. De breuitate vite pntis dicit Iacobus. in Canonica sua. iij. c. Quid est vita nra nisi vapor ad modicum parens: et deinceps exterminabitur? Augustinus. Vita hominis tota breuis est ab infantia vsqz ad decrepitam senectutem. Adam si adhuc viueret: et hodie moreretur quid illi longitudo vite pfuisset? Idem. Quicquid temporis viuatur: de spacio viuendi demitur: vt omnino nihil aliud sit visita presens qz cursus ad mortem. Seneca. Quotidie morimur qz quotidie demitur aliqua pars vite nre. Ecce dilectissime si bene inspexeris te: et verba iam tibi scripta ac etiā postea scribenda cordis auribus diligenter pceperis: potius deberes dicere: vado mori credens p longum viuere tempus. Forte dices hec est vltima: vado mori. Tu autem estimas diu viuere: et hec temporalia bona et mundana gaudia annis multis in delitijs possidere. Sed charissime nō sic. Hō enī vt ait Job. Vanitati filis factus est: dies ei sicut vmbra ptereunt. **D**e falsa mudi gloria: potentia et dignitate: ac caducis eius diuitijs contemnendis. **Q**uintum capitulum

Ubi sunt principes gentium qui dominantur sup bestias que sunt in terra. qui in auibus celi ludunt. qui argentum thesaurisunt: et aurum in quo confidunt homines. et non est finis acquisitionis eorum: qui argentum fabricant: et solliciti sunt: nec est inuentio operum illorum. **E**xterminati enim sunt: et ad inferos descenderunt. et alij in locū